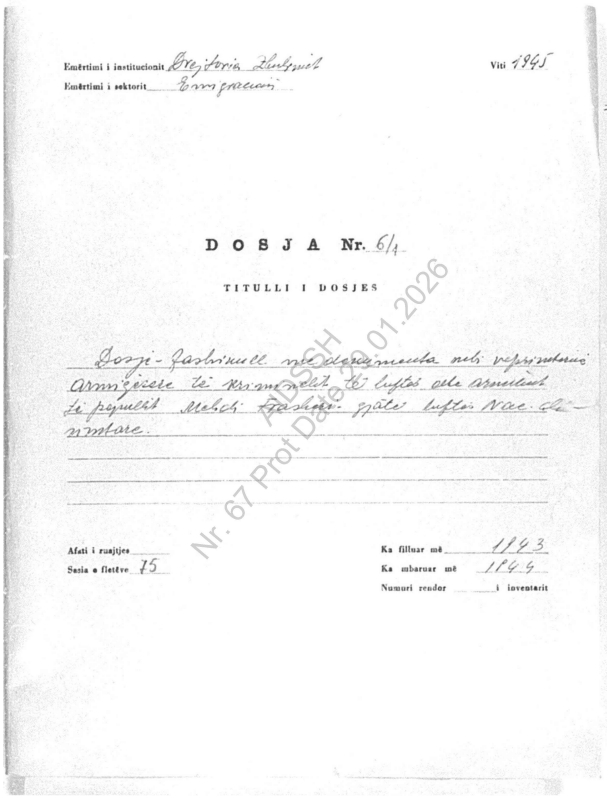
ARCHIVAL POST

Documents on Mehdi Frashëri's Activities Compiled by the State Security

Emërtimi i institucionit Drejtoria Ushtrisë Viti 1945
Emërtimi i sektorit Zyra pregatitore

DOSJA Nr. 6/1

TITULLI I DOSJES

Dosje-fashikuj me dokumenta mbi veprimtarinë armiqësore të Kryeministrit të ligjëtë ish armikut të popullit Mehdi Frashëri- gjatë luftës Nac-Clirimtare.

Afati i ruajtjes
Seria e fletëve 75

Ka filluar më 1943
Ka mbaruar më 1944
Numuri rendor ____ i inventarit

AQSSH Nr. 67 Prot Data 29.01.2026

SECTION

Historical figures

PERIOD

1943 - 1944

Mehdi Frashëri had a long career in the Albanian state administration, holding various ministerial positions, including Minister of the Interior, Minister of Public Works, Minister of Foreign Affairs, Minister of Agriculture, and Minister of Justice, as well as serving as Prime Minister. Following the Italian invasion of Albania in 1939, he was interned and later became Chairman of the Regency during the German occupation. After the Second World War, he was sentenced to death in absentia by the communist regime. The State Security file documents his activities during and after the war, including accusations of activities against the regime, attempts to emigrate, and connections with opposition groups, including the Central Committee in Cairo and figures such as Ahmet Zogu.

CONTENT #1

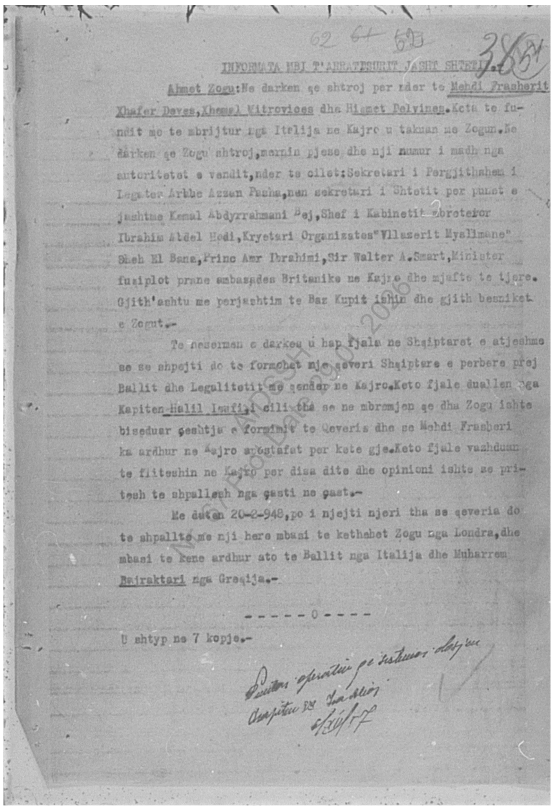
The Mehdi Frashëri File: Archival Documents Made Public for the First Time

Publikohen disa dokumente të përzgjedhura nga dosja arkivore mbi veprimtarinë politike dhe historike të Mehdi Frashërit, të cilat hedhin dritë mbi një periudhë të ndërlikuar të historisë shqiptare gjatë dhe pas Luftës së Dytë Botërore. Dosja përmban: ªTelegram nga Adolf Hitler drejtuar Kryetarit të Këshillit të Regjencës dhe Mehdi Frashërit ªRaporte mbi arratisjen e figurave politike shqiptare drejt Egjiptit ªInformata mbi kontaktet politike dhe përpjekjet për formimin e një qeverie shqiptare në mërgim ªShkresa për sigurimin e udhëtimeve gjatë okupacionit gjerman ªBiografi arkivore dhe materiale mbi aktivitetin politik ªDokumente mbi ndarjen nga jeta dhe varrimin ª Foto origjinale dhe dëshmi letrare kushtuar figurës së tij Këto dokumente paraqesin n jë panoramë të zhvillimeve politike, diplomatike dhe shoqërore të kohës, duke ofruar një burim të vyer për studiuesit dhe publikun e gjerë.

MEDIA #1

Media 1

MEDIA ITEMS #1

INFORMATA MBI T'ARRATISURIT JASHTE SHTETIT.

Ahmet Zogu:Ne darken qe shtroj per rreth te Mehdi Frasheri Xhafer Devas,Xhemal Vitrovica dhe Rizaet Pelivana.Kete te fundit me te mbrijtur nga Italija ne Kajro u takuan me Zogun.Ne darken qe Zogu shtroj,marrin pjese dhe nji numur i madh nga autoritetat e vendit,nder te cilet:Sekretari i Pergjithshem i Legates Arbbe Azzam Pasha,dem sekretari i Ghetit per punet e jashtme Kemal Abdyrrahmani Bej,Shef i Kabinetit Ambroteor Ibrahim Abdel Hedi,Kryetari Organizates"Vllaserit Myslimane" Sheh El Bana,Princ Amr Ibrahimi,Sir Walter A.Smart,Minister fuqiplot prane ambasades Britanike ne Kajro dhe nja fare te tjere. Gjith'sahtu me perjashtim te Bar Kupit ishin dhe gjith besnikt e Zogut.-

Te nesermen e darkes u bap fjala ne Shqiptaret e atjeshme se se shpejti do te formohet nje qeveri Shqiptare e perbere prej Ballit dhe Legalitetit me qender ne Kajro.Keto fjale duallen nga Kapiten Halil Lumfi,i cili tha se ne mbremjen qe dha Zogu ishte biseduar gjashtje e formimit te Qeveris dhe se Mehdi Frasheri ka ardhur ne Kajro aregullsat per kete gje.Keto fjale vazhduan te fliteshin ne Kajro per disa dite dhe opinioni ishte se pritesh te shpalleh nga gjasti ne gjast.-

Me datan 20-2-948,po i njejti njeri tha se qeveria do te shpallte me nji here mbasi te kthehet Zogu nga Londra,dhe mbasi te kene ardhur ato te Ballit nga Italija dhe Muharrem Bajraktari nga Greqija.-

- - - - - 0 - - - -

U shtyp ne 7 kopje.-

ARCHIVE COPY 2020

INFORMATION

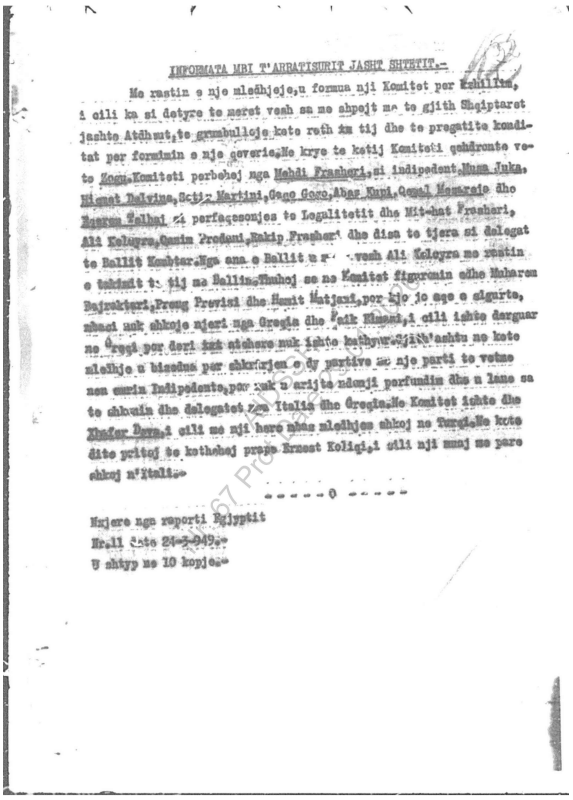
No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.

Media 2

MEDIA ITEMS #1

INFORMATA MBI T'ARRATISURIT JASHT SHTETIT.-

Me rastin e nje mledhjeje,u formua nji Komitet per Kshillim,
i cili ka si detyre te merot vesh se me shpejt me te gjith Shqiptaret
jashte Atdheut,te grumbullojne koto rreth tim tij dhe te pregatite kondi-
tat per formimin e nje qeverie.Ne krye te ketij Komiteti qendrone ve-
te Kocu.Komiteti perbehej nga Mehdi Frasheri,si indipendent,Musa Juka,
Nimet Selvina,Beti Martini,Gaqo Goro,Abaz Kupi,Qemal Memaraje dhe
Hasan Selhani si perfaqesuajes te Legalitetit dhe Mit-hat Frasheri,
Ali Kelcyra,Qemin Prodani,Rakip Frasheri dhe disa te tjera si delegat
te Ballit Kombetar.Nga ana e Ballit u r[illegible]vesh Ali Kelcyra me rastin
e takimit t: tij me Ballin.Mbaj se ne Komitet figurojn edhe Muharem
Bajraktari,Preng Previsi dhe Kemit Matjani,por kjo jo ege e sigurte,
sbasi ank ehkoje njeri nga Gregia dhe Petk Mimani,i cili ishte dergu
ne Gregi per deri tani asnjehere nuk ishte kshtuqe.Gjithashtu ne koto
mledhje u biseduan per shkrirjen e dy partive me nje parti te vetme
nen emrin Indipendente,por nuk u arrijte ndonji perfundim dhe u lane se
te shkruin dhe delegatet nga Italia dhe Gregia.Ne Komitet ishte dhe
Xhafer Deva,i cili me nji here mbas mledhjes shkoj ne Turqi.Me koto
dite pritej te kthehej prapa Ernest Koliqi,i cili nji muaj me pare
shkoj n'Itali.-

------0------

Nxjere nga reporti Egjyptit
Nr.ll Date 24-2-949.-
U shkyp ne 10 kopje.-

CIA-RDP67 [illegible]

INFORMATION

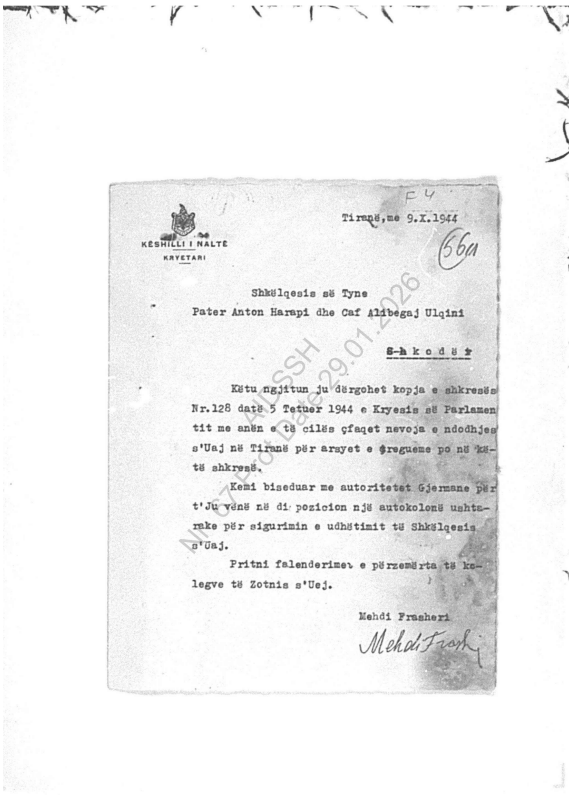
No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.

Media 3

MEDIA ITEMS #1

KËSHILLI I NALTË
KRYETARI

Tiranë, më 9.X.1944

66a

Shkëlqesis së Tyne
Pater Anton Harapi dhe Caf Alibegaj Ulqini

Shkodër

Këtu ngjitun ju dërgohet kopja e shkresës Nr.128 datë 5 Tetuer 1944 e Kryesis së Parlamentit me anën e të cilës çfaqet nevoja e ndodhjes s'Uaj në Tiranë për arsyet e çreguema po në këtë shkresë.

Kemi biseduar me autoritetet Gjermane për t'Ju vënë në dispozicion një autokolonë ushtarake për sigurimin e udhëtimit të Shkëlqesis s'Uaj.

Pritni falenderimet e përzemërta të kolegve të Zotnis s'Uej.

Mehdi Frasheri

Mehdi Frashëri

AQSSH Fondi 29.01.026

INFORMATION

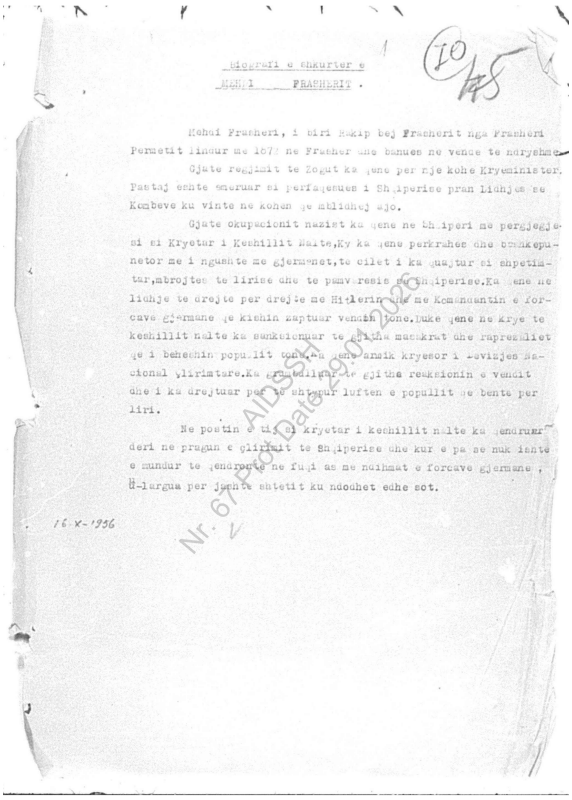
No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.

Media 4

MEDIA ITEMS #1

Biografi e shkurter e
MEHDI FRASHERIT .

Mehdi Frasheri, i biri Rekip bej Frasherit nga Frasheri Permetit lindur me 1872 ne Frasher dhe bamues ne vendin te mesyshme.

Gjate regjimit te Zogut ka qene per nje kohe Kryeminister. Pastaj eshte emeruar si perfaqesues i Shqiperise pran Lidhjes se Kombeve ku vinte ne kohen qe mbledhej ajo.

Gjate okupacionit nazist ka qene ne Shqiperi me pergjegjesi si Kryetar i Keshillit Naite,Ky ka qene perkrahes dhe bashkepunetor me i ngushte me gjermanet,te cilet i ka quajtur si shpetimtar,mbrojtes te lirise dhe te pamvaresise se Shqiperise.Ka qene ne lidhje te drejte per drejte me Hitlerin dhe me Komandantin e forcave gjermane qe kishin kaptuar vendin tone.Duke qene ne krye te keshillit naite ka sanksionuar te gjitha masakrat dhe rrenjedhet qe i beneshin popullit tone.Ka qene anetar kryesor i Levizjes Nacional clirimtare.Ka pranedhur te gjitha reaksionin e vendit dhe i ka drejtuar per te shtypur luften e popullit ne bente per liri.

Ne postin e tij si kryetar i keshillit naite ka qendruar deri ne pragun e clirimit te Shqiperise dhe kur e pa se nuk iante e mundur te qendrone ne fuqi as me ndihmat e forcave gjermane , u-largua per ne Austri shtetit ku ndodhet edhe sot.

16-X-1956

AIDSSH Nr. 67 Data: 2022

INFORMATION

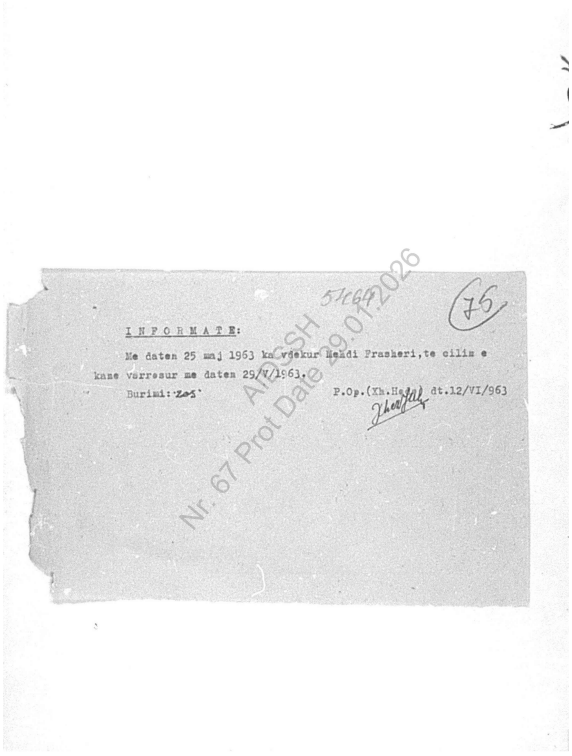
No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.

Media 5

MEDIA ITEMS #1

INFORMATION

No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.

Media 6

MEDIA ITEMS #1

INFORMATION

No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.

Media 7

MEDIA ITEMS #1

Shkëlqesisë Tij.

Kryе-ministrit.

Mehdi Bej Frashëri.

Tiranë.

=Vjernhë=

Gëzoju moj shqipëri
An-esmënë në dëfrim
Bë kryeministri iri
Krejt të ka dhënë një shëlqim

Përpiqet si vëllet e detit
Që tund vepore e çlinon
Beqniku i N.M.Tij Mbretit
Pe kurorëri shpirtin punon.

Je një vend i bukur ne vlerë
Se ke brënde shumë thesarë
Trima me forcë ke njerrë
Si ato të shekullit parë.

E ndërcon dhe toka rrugën kur shk
Se veprat e tija shumë të rralla
Dëhe gjithë bota i lavdëron
Jo ne kburrje e përralla

Që i përmënd dhe historija
Me radhë gjithë ne kanë gënë
Që ka pasur shqipëritja
Që u përpoqnë për nё-dhenë.

Po ne vepre eme shënime
Jetë shkrimi itije shumë i lartë
Përmbledh mburrje e lavdërime
Kreth trupit tija të artë.

Frashër burim i bekuarë
Që ke njerrë burra trima
Për Kombin kanë lëftuarë
Me zëmër posi vetëtima.

Pac në gdo vënd që ay ka shkruarë
E kanë thuaj ne dekoretа
Shtetin e tije e ka ndërusarë
Duke mburrur si që pret shpeta.

Që shqipëria e shkëlavëruarë
Prej shumë kohësh në rrëzëri
Armiqtë e poshtërm e kishin zaptuarë
Ata lëftonin për liri.

Aqhtë i luntur shteti i ynë
Që ss kush tjetër nja shkon
Shum të gelur e ka ayrë
Dhe gjithë bota e lavdërojnë.

Kurë vehten ne kurayenë
Dha ss gjë nuk nejtonin
Por mbajt armët i rrëmbyenë
Që armikët ti dëjtonin.

Kur ka të tillë trima që punojnë
Me vlerë të lartë e lavdërime
Shtetë kurrë sdunet të nejtonjë
Po të lanë të qeahë plot dëfrim

Pasna e tyre është e pa vdekur
Në ne shëcnj që të ndërrohen
Se për at-dhenë janë përpjekur
Prandaj kurrë nuk harrohen.

Se janë lulet e arta të reglizit
Dhe lavdërimet i kanë ne barrë
Po përpiqen për përparimin
Që ja u ka nguruar Zoguit Parë.

Ëdhe not ka ne atë trima
Që përpiqen kurrë spërtojnë
Burra drejtoj si vetëtima
Si e si shtetin të lartësojnë.

Vrejnë shumë e spërtojnë
Po i kanë rënë pas aktivitetit
Dhe ne Zvidesi të madhe veprojnë
Urdhënat e N. M. Tij Mbretit.

Mat e ditë ne perë me dasr
Etu mendu kurrë spërtojnë
Shtetin e dashur për të përparuarë
Që gjithë bota ti lavdërojnë.

Dhe duke përpjekur me shumë mendime
Shtetin e dashur e kanë lartësuarë
Kanë dhënë frutë e shëburime
Si e shikoni që e kanë ndryshuarë.

Mehdi Beqoraj dragua
Mëndja e pena e lartëson
Kurr as njëherë seshtë përtuarë
Prandaj gjithë shteti e lavdëron.

Tra të rronjë etë mbretëronjë
Shtetë dashtun me Shqiptarë
Dhe gjithe stë që ndëgjojnë
Urdhënat e nalta tëN. M. Tij Z.I.

F u n d.

Me parunjasi

Bindje dhe respekte shqnaticëri ushtarake.

Hajrulla N. Erseka.

ISH 67 Prot. D.

INFORMATION

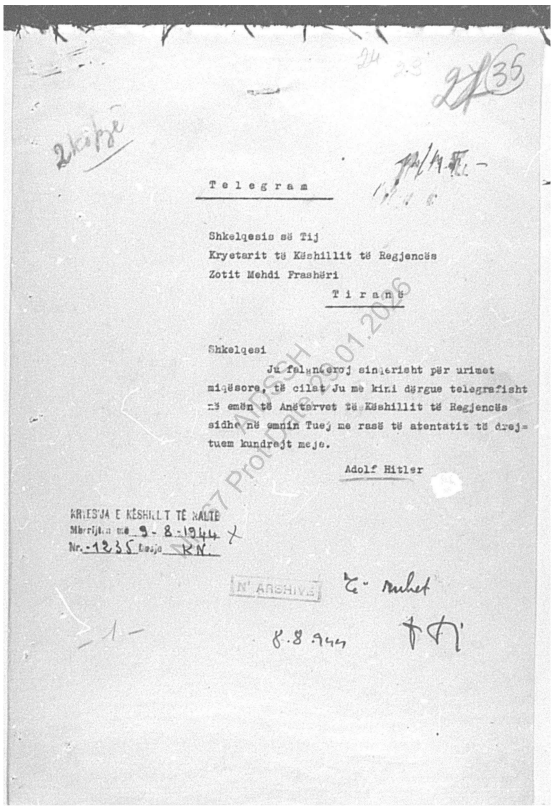
No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.

Media 8

MEDIA ITEMS #1

T e l e g r a m

Shkelqesis së Tij
Kryetarit të Këshillit të Regjencës
Zotit Mehdi Frashëri
T i r a n ë

Shkelqesi

Ju falenderoj sinqerisht për urimet miqësore, të cilat Ju më kini dërgue telegrafisht në emën të Anëtarvet të Këshillit të Regjencës sidhe në emnin Tuej me rasë të atentatit të drejtuem kundrejt mejo.

Adolf Hitler

ARKIVA E KËSHILLIT TË NALTË
Mbërriti më 9-8-1944
Nr. 1335 Regjs. KN

ARKIVI

Prot. 07.01.2006

INFORMATION

No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.